

ВЕЛИКІ ДІТИ (Спогади про Дмитра Креміна)

Київ, колишній Жовтневий палац, де проходить черговий з'їзд Національної спілки письменників України. Під час перерви стоїмо в коридорі, виглядаємо знайомі обличчя. Хочеться зустріти і того, і того, і того... Я на кілька хвилин відходив до Анатолія Андрійовича Дімарова, сердечно дякував за приємного для мене листа, яким патріарх української літератури відгукнувся на мій роман у віршах «Маруся Богуславка», поставивши його поруч з романом Ліни Костенко «Маруся Чурай». Тепер ось повернувся до своїх, луганчан, що оточили нашого керівника, Івана Низового.

Коридором прямує письменник, якого важко не помітити: міцної статури, з шикарними вусами, що робить його схожим на кошового війська Запорозького, а головне – з медаллю Шевченківського

лауреата! Прямує спокійно, поглядаючи то в один, то в інший бік. Люди шанобливо надають дорогу.

– О, Кремін! – ледь не вигукує Низовий і задоволено посміхається.

– Дмитро? – перепитує хтось.

– Дмитро, Дмитро! Хто ж іще! Він у нас один.

Ніхто з хлопців не дивується, що Низовий знайомий зі славнозвісним поетом, про якого ми лише чули. Чули й те, що він родом з Закарпаття, але вже давно живе в місті кораблів Миколаєві. А вже які вірші пише, то можна й позаздрити. Я вже читав, у періодиці. І тепер з цікавістю роздивляюсь поета з таким міцним і яскравим прізвиськом.

Низовий робить крок назустріч, вітаються, тиснуть руки. Наш керівник товаришує з багатьма письменниками України, бо видаватись починав

ще в армійську молодість, у Львові, А це вже не один десяток літ у Луганську. Радіють обидва, бо чути радісні вигуки. Є такі люди, що ніби магнітом притягують до себе. А коли вже зустрічаються такі споріднені душі! Але бажаних погломоніти з Кремінем, видно, чимало. Зупиняються, тиснуть руку.

– Так увечері ж зустрінемося? – питає Низовий і називає номер своєї кімнати.

– Обов'язково, – відказує Кремінь, поглядаючи в наш бік.

Мабуть, він уже мав запрошення до якоїсь компанії, до якоїсь обласної організації та й свої ж, миколаєвці, зберуться дружнім колом.. Але як його відмовити добрим людям?!

Тож зайшов, хоч і не надовго. Запам'ятався надзвичайно добрим повновидим обличчям, уважним поглядом розумних очей. Видно, все бачив і все розумів. Мабуть, помічав, що за столом поглядали на його Шевченківську медаль, і ніби аж трохи соромився такої уваги. Як і буває з талановитими, але дуже скромними людьми.

До читання віршів тоді не дійшло. Дмитро з Іваном згадували загальних друзів, цікаві зустрічі, кумедні випадки. Ми з цікавістю слухали і трішки заздріли. Низовий мав завтра виступати з трибуни, тому пригадали попередній з'їзд, коли від Луганської організації виступав один з наших друзів.. Як він, тоді, бідний, перед виступом хвилювався!

Напередодні він устиг з кимось побитись і отримав під око синець. Наші дівчата замазали той синець білим кремом, загримували, так би мовити, але «юпітер» так підсвічував ту білу пляму, що наш друзьяка те й діло посилав з трибуни до зали сонячний зайчик...

Кремінь слухав і сміявся. Не дарма ж сказано: поети – великі діти!

А потім поцікавився сьогоденням Луганської організації, найбільш помітними творами.

Отже, могли зайвий раз пригадати, що у нас два лауреати Шевченківської премії. Владислав Титов, який, втративши у вугільній шахті обидві руки, писав свої твори з олівцем у зубах, правда, уже відлетів за обрій життя; Василь Голобородько, дай Боже здоров'я, успішно працює, видає цілий фолі-

ант своїх верлібрів під назвою «Ми йдемо». А ще хотілось згадати й імена теж відлетілих в останні роки друзів і колег, які, не маючи високих нагород, залишили нащадкам чудові твори. Це, найперше, поет і багаторічний в'язень сталінських таборів Іван Савич (Лукияненко), котрий відбував покарання разом з кіносценаристом Олексієм Каплером і артистом Миколою Гриньком; це і чудовий поет-лірик Іван Михайлович Світличний, близький родич правозахисника Івана Олексійовича Світличного; міцну трилогію про українське селянство «Людам важче» залишив нам колишній очільник нашої Луганської організації Микита Антонович Чернявський. Прекрасний, заримований, переспів «Слова о полку Ігоревім» зробив наразі плідно працюючий поет і прозаїк Леонід Стрельник; знаковий роман «Золото Леонтовича» вийшов з-під пера поета і прозаїка Миколи Ночовного. Цікаві романи «Головченки» і «Солдати милосердя», а також кілька повістей видав Геннадій Довнар. Ці три письменники також свого часу очолювали нашу організацію. Крім віршів на козацьку тематику, радує своїми драмами поет і художник Григорій Половинко. Вражає глибиною своїх віршів ще один наш верлібрист Василь Старун, який, кажуть, «копає» глибше за самого Василя Голобородька. І все життя – у сільській глибинці, спочатку ковалем, наразі ж на трохи легшій роботі.

Як автора малої прози, Іван Низовий називав моє скромне ім'я. Згадував, як відгукувався на мої новели сучасний класик Микола Вінграновський та інші письменники. На той час я вже завершив і свою романічну тетралогію «Лугарі», про шахтарів Донбасу. Роботу над цим чотиритомним твором я почав ще працюючи у вугільній шахті, на кілометровій глибині, і ще до того, як перейшов у своїх творах на рідну українську мову...

Швидко пролітають хвилини в дружнім колі. Та й години також. Але запам'ятаються назавше. І частенько потім шкодуєш: то адресу забув узяти, то книжку не зміг подарувати, бо встигли розійтись. А обличчя ще довго стоять перед очима як живі.

Микола ТЮТЮННИК,
письменник, член НСПУ